

«ТЕХНІКИ УСПІШНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В ПЕДАГОГІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ»

Освітній ступінь – **перший (бакалаврський)**

Кількість кредитів: **3**

Рік підготовки – **3**, семестр – **6**

Компонент освітньої програми: **вибіркова дисципліна**

Викладачі

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри педагогіки та соціальної роботи

Тимчук Людмила Іванівна

Профайл: <http://psr-chnu.com.ua/uk/spivrobotnyky/tymchuk-liudmyla.html>

Контактний телефон: +38 (050)5414832

Email: l.tymchuk@chnu.edu.ua

кандидат педагогічних наук, асистент кафедри педагогіки та соціальної роботи

Гуляєва Марія Мірчівна

Профайл: <https://psr-chnu.com.ua/uk/spivrobotnyky/huliaeva-mariia>

Контактний телефон: +38 (050)0748234

Email: m.gulyaeva@chnu.edu.ua

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Кафедра
педагогіки та
соціальної роботи

Дисципліна «Техніки успішної комунікації в педагогічній діяльності» спрямована на розвиток у здобувачів освіти **універсальних педагогічно значущих соціально-комунікативних навичок** шляхом розширення та поглиблення

- ✓ умінь застосування невербальних та вербальних засобів спілкування;
- ✓ саморегуляції емоційного стану, самопізнання та організація роботи над собою;
- ✓ реалізація активного слухання, володіння засобами та техніками попередження та вирішення конфліктних ситуацій в освітньому середовищі.

МЕТА І ЗАВДАННЯ

сприяти здобувачам освіти опанувати **технологіями ефективної професійно-педагогічної комунікації**.

формування знань про техніки успішної комунікації і їх використання у професійній діяльності педагога;

розкриття структури, функцій, різновидів і моделей комунікативних технологій та їх впливу на особистісний розвиток, міжособистісну та професійну взаємодію, масові комунікативні процеси;

представлення конструктивних та деструктивних особливостей професійно-педагогічної комунікації та відповідних технологічних прийомів;

вироблення практичних навичок успішної професійної комунікації в освітньому просторі.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМИ І ОСНОВНІ ПИТАННЯ КУРСУ

Тема 1. Комунікативні технології. Особливості організації комунікативного простору

- Особливості феномену комунікації в інформаційному суспільстві.
- Комунікативні технології: структура, функції, типи, специфіка застосування.
- Поняття «комунікативне середовище», «комунікативна діяльність», «комунікативний процес», «комунікативний акт».

Тема 2. Комунікативні технології в освітньому просторі

- Майстерність педагогічного спілкування.
- Функції, структура та стилі педагогічного спілкування.
- Комунікативна, перцептивна та інтерактивна сторони педагогічного спілкування.
- Особливості вербального та невербального спілкування педагога.

Тема 3. Основні засади успішного спілкування

- Особливості ефективної комунікації: умови, способи оцінки комунікативного потенціалу, критерії результативності.
- Бар'єри спілкування. Бар'єри у процесі спілкування. Чинники позитивного і негативного ставлення до мовця (зовнішній вигляд, манери поведінки, внутрішні якості особистості).
- Soft skills, або «гнучкі» уміння і навички сучасного студента

Тема 4. Культура і уміння слухання

- Рефлексивне і нерефлексивне слухання.
- Способи рефлексивного слухання.
- Правила нерефлексивного слухання

ТЕМИ І ОСНОВНІ ПИТАННЯ КУРСУ

Тема 5. Переконавання і навіювання в процесі комунікації

- Сугестивні технології маніпулятивного впливу.
- Теорія маніпуляції та поняття маніпулятивного впливу.
- Форми і методи психологічного захисту від маніпулятивного впливу.
- Масові комунікативні процеси. Спілкування за умови масового скупчення людей.
- Маніпулятивна спрямованість масової комунікації

Тема 6. Промова як вид мовленнєвої діяльності

- Тема і мета промови. Етапи підготовки промови. Добір матеріалу. Види планів виступу.
- Написання тексту промови. Особливості аргументації в промові: правила, способи, прийоми, переконливість аргументів; логічні помилки. Композиція промови. Вступ промови. Головна частина виступу. Висновок промови.
- Підготовка до виголошення промови (публічний виступ). Головні вимоги до публічного виступу. Способи підготовки до усного виступу.
- Виголошення промови перед аудиторією. Особливості поведінки оратора в аудиторії (манера виступу, погляд, жести, голос, темп, інтонація, зовнішній вигляд, особистісні якості). Види аудиторій/типологія слухачів.
- Прийоми активізації уваги слухачів. Способи боротьби із хвилюванням під час виступу. Аналіз промови після її виголошення. Класифікація промов (інформаційна, сугестивна, агітаційна, заклична, розважальна)
- Презентація освітнього проекту

ТЕМИ І ОСНОВНІ ПИТАННЯ КУРСУ

Тема 7. Технологія підготовки і проведення тренінгів

- Особливості розроблення тренінгів. Визначення освітніх цілей та результатів. Підбір змістового матеріалу. Структурування навчального матеріалу.
- Роль інтерактивних методів навчання в формуванні композиції тренінгу. Оформлення роздаткового матеріалу для тренерів та учасників.
- Проведення тренінгів: організація підготовки та проведення нарад перед тренінгом. Підготовка та проведення тренінгу в малих групах. Психологічні аспекти у роботі тренера. Методика використання засобів навчання під час проведення тренінгу.
- Аналіз та оцінка результатів проведення тренінгу.
- Рекомендації в організації підготовки та проведення тренінгів у професійній діяльності управлінця та експерта освітнього простору

Тема 8. Форми спілкування людей у колективі. Організація дистанційного спілкування

- Особливості «офісної» комунікації». Етика корпоративної культури.
- Правила ведення бесіди. Ділова бесіда. Класифікація суперечок. Дискусія як один з видів суперечки. Правила ведення дискусії. Форми організації дискусії.
- Типологія нарад. Правила проведення нарад: вимоги до керівника та учасників. Головні помилки під час проведення нарад.
- Правила проведення ділових телефонних розмов: рекомендації та «популярні» помилки.
- Комп'ютерні засоби професійно-педагогічної комунікації. Специфіка комунікації в інтернет - просторі. Електронна пошта як засіб професійно-педагогічної комунікації.
- Робота фахівців сфери освіти з групами новин (участь у телеконференціях), з електронними банками інформації.
- Етичні правила комунікації у глобальних інформаційних мережах. Валеологічні аспекти роботи з комп'ютером.
- Соціальні мережі як інноваційна комунікативна технологія. Різновиди соціальних мереж: традиційні і тематичні. Персональний сайт/сторінка як джерело інформації віртуального простору. Вебінар як нова комунікаційна практика.

ТЕМИ І ОСНОВНІ ПИТАННЯ КУРСУ

Тема 9. Конфлікти у педагогічній взаємодії. Технологія проведення переговорів

- Особливості конфліктів у педагогічній взаємодії. Види, причини, структура і динаміка педагогічного конфлікту. Стратегії поведінки у вирішенні педагогічних конфліктів.
- Зміст поняття «переговори». Структура переговорів. Етапи підготовки і проведення переговорів.
- Організація і проведення процесу переговорів.
- Технічні прийоми, які використовуються під час ведення переговорів.
- Роль ефективних переговорів у побудові освітнього простору

Тема 10. Професійна комунікація управлінця та експерта у галузі освіти

- Професійна комунікація у експертній та консультативній діяльності управлінця та експерта освітнього простору.
- Культура мови і культура мовлення фахівців сфери освіти. Етичний кодекс експерта у галузі освіти (взаємоповага експерта та представників освітньої установи, їх співпраця; дистанція в професійному спілкуванні; обґрунтованості результатів експертизи; адекватності методів експертизи; науковості результатів експертизи). Особливості онлайн-консультування та проведення вебінарів.
- Роль і значення комунікативних технологій у науково-викладацькій діяльності. Особливості наукової комунікацій: усна, письмова, електронні платформи. Документи для пошуку роботи, стажування чи участі у волонтерських проєктах. Резюме, супровідний лист, мотиваційний лист, рекомендаційний лист, візитна картка.
- Імідж управлінця та експерта в галузі освіти. Головні технології та методи побудови іміджу. Вплив комунікативної компетентності на формування іміджу. Науковий профіль вченого-викладача на наукових електронних платформах
- Здійснення зв'язків з громадськістю («паблік рілейшнз») як системна складова комунікативних технологій.
- Рекламна комунікація. Освітня реклама як засіб фахової комунікації.

Методи і види роботи

СИСТЕМА КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

	Обов'язкові для оцінювання види діяльності здобувача	Оцінювання: кількість балів
Тема 1	опрацювання теоретичних питань; виконання тестових завдань	6
Тема 2	участь у дискусії, обговорення кейсів, виконання тестових завдань	6
Тема 3	індивідуальні самопрезентації; участь у навчальній дискусії.	6
Тема 4	виконання тестових завдань, практикум	6
Тема 5	реферативні доповіді; участь у навчальній дискусії.	6
Тема 6	обговорення кейсів, практикум	6
Тема 7	участь у підготовці і проведенні тренінгу	6
Тема 8	рольова гра	6
Тема 9	виконання тестових завдань, рольова гра	6
Тема 10	складання документів, виконання вправ, обговорення кейсів, виконання тестових завдань, участь у дискусії	6
Підсумковий контроль (залік)		40
		100